

Doelgroepenbeleid Bibliotheek Bergen

2009 - 2011

I Elck wat wils*

Elck wat wils = Roemer Visscher's zinspreuk. De afbeelding stelt ook voor een 'roemer' tussen een wijn- en een waterkan.
http://www.dbnl.org/tekst/viss004sinn01_01/viss004sinn01_01_0065.htm

Inhoud	Pag.
I. Inleiding	4
I.1. Inleiding	4
I.2. Culturele identiteit	4
I.3. Vernieuwingsagenda	4
II. Missie en Visie	6
II.1. Missie	6
II.2. Visie	6
II.3. Speerpunten	6
II.4. Doelgroepenbeleid	6
II.5. Prioritaire doelgroepen	7
III. Lokale situatie	8
III.1. Bibliotheekgebruik	8
III.2. Sociale kaart van Bergen	9
IV. Beleidsuitgangspunten per doelgroep	11
IV.1. Kinderen in de leeftijd van 0 t/m 3 jaar	11
IV.2. Kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar	16
IV.3. Jongeren in de leeftijd van 13 t/m 17 jaar	20
IV.4. Volwassenen 18 – 59 jaar	23
IV.5. Mobiele senioren 60 – 75 jaar	27
IV.6. Senioren vanaf 75 jaar	30
V. Tijdsbesteding, prioriteiten en kwaliteit	33
V.1. Verdeling van formatie uren	33
V.2. SWOT	35
VI. Geraadpleegde bronnen	36
 BIJLAGE	
1. Collectiegegevens 2008	37
2. Uitleningen 2008	38
3. Totaalstaat Bergen	39
4. Inwoners/leners per doelgroep	40
5. Resultaten per jaar	41

I. Inleiding

I.1 Inleiding

De bibliotheek Bergen heeft in de afgelopen jaren in het kader van bibliotheekvernieuwing de mogelijkheden van het vormen van een basisbibliotheek met de bibliotheken in de regio onderzocht. Gekozen is één basisbibliotheek te vormen met de bibliotheken Langedijk en Heiloo. Per 1 januari 2008 vormen de bibliotheken Bergen, Heiloo en Langedijk samen een stichting waarin het werkgeverschap wordt geregeld. Op dit moment voeren de bibliotheken geen inhoudelijke strategie ten aanzien van beleid. Daarom is het educatief beleid en het beleid ten aanzien van doelgroepen van de bibliotheek Bergen op de lokale situatie afgestemd.

De bibliotheek Bergen heeft in 2008 haar Meerjarenbeleidsplan 2008 – 2011 opgesteld; daarin zijn de missie en visie verwoord voor het beleid van de komende jaren. Ook de strategie en beleid met betrekking tot de kernfuncties van de bibliotheek zijn genoemd en de daaruit voortvloeiende strategische speerpunten.

Bij het benoemen van deze strategische speerpunten komen de doelgroepen, waarop de bibliotheek zich richt, prominent in beeld. Het is dan ook noodzakelijk het beleid ten aanzien van deze doelgroepen systematisch in kaart te brengen.

De bibliotheek Bergen acht het van groot belang zoveel mogelijk in te spelen op de behoeften van de inwoners van de gemeente. Dit gebeurt door zich te richten op het voorkomen en/of verminderen van taalachterstand van kinderen in de vroeg- en voorschoolse periode. Een vroege aanpak is hierbij van essentieel belang. Ook voor kinderen in de basisschoolleeftijd is er in nauwe samenwerking met het onderwijs aandacht voor lezen en het voorkomen van taalachterstanden. Voor volwassenen is een uitgebreide dienstverlening beschikbaar, waarbij ingespeeld wordt op de culturele behoefte. Voor senioren die minder mobiel zijn is het belangrijk gebruik te kunnen blijven maken van de voorzieningen van de bibliotheek.

In deze meerjarennota wordt verwoord op welke doelgroepen de bibliotheek Bergen zich de komende jaren wil richten en welke resultaten zij daarbij wil behalen. Aan de hand van een analyse van de doelgroepen in cijfers worden de keuzes onderbouwd.

I.2 Culturele identiteit

De gemeente Bergen beschikt over een bijzondere culturele identiteit. De kernkwaliteiten zijn de kunst en cultuur in de kern Bergen in combinatie met de cultuurhistorie van de kern Egmond en de prachtige natuur van de kernen Egmond en Schoorl. De gemeente acht het van groot belang dat deze identiteit, voortkomend uit kunst, cultuur en natuur, wordt gehandhaafd en verstevigd. Daarbij wil zij het culturele kapitaal uit het verleden meer verbinden met het heden.

Voor de bibliotheek komt deze identiteit tot uiting in een brede samenwerking met velerlei culturele instellingen en organisaties.

I.3 Vernieuwingsagenda

De bibliotheek wordt in het kader van de Vernieuwingsagenda een rol toegekend:

1. bij het versterken van de sociale samenhang en leefbaarheid, met name voor de vestiging Bergen vanwege het ontbreken van een verenigingsgebouw.
2. bij het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden door het organiseren van leesactiviteiten in de voorschoolse periode en op scholen voor primair onderwijs, waarbij ook docenten als doelgroep worden ondersteund.

3. door een bijdrage te leveren aan het bevorderen van maatschappelijke deelname en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking door het organiseren van activiteiten gericht op het bestrijden van analfabetisme. Ook het organiseren van vervoer van ouderen van en naar de bibliotheek met vrijwilligers past in dit beleid.
4. door een bijdrage te leveren aan het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid.

II Missie en Visie

II.1. Missie

In het meerjarenbeleidsplan van de bibliotheek Bergen is de missie als volgt verwoord:

“De bibliotheek Bergen is voor groot en klein het huis met verhalen, kennis en verbeelding”.

II.2. Visie

De bibliotheek Bergen brengt mensen bij elkaar en biedt mogelijkheden om media te raadplegen, betrouwbare informatie te zoeken en te vinden en om literatuur en andere media te lenen ter informatie, educatie en ontspanning. Naast de fysieke bibliotheek met haar ruime openingstijden, is de digitale bibliotheek een belangrijke toegangspoort tot informatie en 24 uur per dag bereikbaar.

De bibliotheek Bergen is niet langer meer een instelling waar je “even” langs moet, maar wordt ook een ruimte waar je graag verblijft. Een plek die verrast. Het verblijfsklimaat en de verblijfsduur krijgen nieuwe aandacht. Media worden aantrekkelijk gepresenteerd. Iedere keer dat de klant de bibliotheek bezoekt, wordt er iets anders aangereikt. Er is vaak iets te doen: ontspannend, confronterend, tot verbeelding en inzicht leidend. Hierdoor draagt de bibliotheek bij aan de sociale cohesie en burgerschapszin in de verschillende kernen van de gemeente Bergen.

De bibliotheek Bergen vormt met andere organisaties op sociaal educatief en cultureel beleid een sterk netwerk waarin de voorwaarden worden gecreëerd voor een groot bereik en een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan de lees- en informatievaardigheden van individuen en maatschappelijke groeperingen.

De bibliotheek werkt vraaggericht. Via periodiek gebruikersonderzoek peilt de bibliotheek de kwaliteit van haar producten en diensten en staat zij open voor wat de gebruikers van de bibliotheek verwachten. De dienstverlening wordt afgestemd op de lokale behoefte en de gemeentelijke beleidsprioriteiten.

In haar dienstverlening is de vakbekwaamheid van de medewerkers vanzelfsprekend klantgericht en professioneel. De medewerkers kennen de vraag van de klant en kunnen deze vertalen naar een adequate aanpak en verdere ontwikkeling van de dienstverlening. Vanuit hun enthousiasme weten zij de bezoekers van de bibliotheek steeds weer opnieuw te verleiden met nieuwe verhalen, kennis en verbeelding.

Kritische succesfactoren hierbij zijn: klantgerichtheid, professionaliteit, bekendheid, toegankelijkheid en samenwerking.

II.3. Speerpunten

In haar meerjarennota 2008 – 2011 heeft de bibliotheek Bergen een groot aantal speerpunten benoemd, waarvan hieronder de relevante speerpunten met betrekking tot het doelgroepenbeleid worden genoemd. Enkele zijn reeds in 2008 verwezenlijkt:

- Verbeteren samenwerking/jaaraanbod primair onderwijs en opzetten samenwerking voortgezet onderwijs
- Jaarlijkse activiteitenprogramma gericht op cultuur en leesbevordering
- Inrichting Makkelijk Lezen Pleinen in alle vestigingen
- Uitbreiden dienstverlening leeskringen
- Uitbreiden culturele activiteiten met de bibliotheek als podium voor kunst en cultuur
- Samenwerking Regionaal Archief

II.4. Doelgroepenbeleid

Met het voorliggende doelgroepenbeleid wordt beschreven wat de bibliotheek Bergen doet, voor welke doelgroep en waarom. Dit is gebaseerd op het strategisch beleidsplan van de bibliotheek en een analyse van afzonderlijke doelgroepen.

Beschreven wordt wat de bibliotheek wil bereiken met de afzonderlijke doelgroepen en wat gemeten wordt. Ten slotte worden de huidige en gewenste, innovatieve activiteiten beschreven die ingezet worden om de doelstellingen te bereiken.

Uitgangspunt is het voornemen verwoord in het meerjarenbeleidsplan dat de bibliotheek Bergen met andere organisaties op sociaal educatief en cultureel gebied een sterk netwerk vormt, waarin de voorwaarden worden gecreëerd voor een groot bereik en een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan de lees- en informatievaardigheden van individuen en maatschappelijke groeperingen.

Tevens is het belangrijk elke vestiging afzonderlijk te beoordelen op wat mogelijk en haalbaar is in de lokale context. Iedere kern in de gemeente Bergen heeft specifieke kenmerken wat betreft opbouw van de bevolking en bibliotheekgebruikers, waarbij de culturele achtergrond van de inwoners een rol speelt. Zo blijft in Egmond het aantal ingeschreven leners van 0 – 3 jaar achter, terwijl in Schoorl investeren in de basisschoolleeftijd zinvol kan zijn. Ook extra aandacht voor senioren lijkt voor deze twee kernen van belang.

II.5. Prioritaire doelgroepen

Hoewel de bibliotheek Bergen voor de hele gemeenschap (“voor groot en klein...”) een huis met verhalen, kennis en verbeelding wil zijn en voor alle doelgroepen activiteiten organiseert, hebben bepaalde doelgroepen meer aandacht nodig dan andere. Dit kan samenhangen met het aantal ingeschreven leden of het belang dat wordt gehecht aan leesbevordering. Enkele doelgroepen krijgen in de komende beleidsperiode extra aandacht . Deze zijn met een * aangegeven.

Voor de beleidsperiode 2008-2011 worden de volgende doelgroepen onderscheiden :

- Kinderen in de leeftijd van 0 – 3 jaar*
- Kinderen in de leeftijd van 4 – 12 jaar*
- Jongeren in de leeftijd van 13 – 17 jaar
- Volwassenen van 18 – 59 jaar
- Mobiele senioren 60 -75 jaar*
- Senioren vanaf ca. 75 jaar

III. Lokale situatie

III.1. Bibliotheekgebruik

De bibliotheek Bergen heeft vestigingen in alle 3 de kernen en heeft daarmee een goede spreiding over haar werkgebied. Gemiddeld over de kernen is bijna 28 % van de inwoners ingeschreven als lid van de bibliotheek. Hoewel in alle kernen de mogelijkheid gebruik te maken van de bibliotheek ruim aanwezig is, verschilt het aantal actieve leners per kern. Met 30 % heeft de kern Bergen verhoudingsgewijs de meeste leners, terwijl het aantal leners in Egmond en Schoorl met ruim 25 % nagenoeg gelijk is.

Bij de behandeling van de afzonderlijke doelgroepen wordt ingegaan op de specifieke percentages. (Zie ook Bijlage: 4)

	leners	inwoners	perc.
Schoorl	1.660	6.398	25,9%
Bergen	3.996	13.088	30,5%
Egmond	2.964	11.539	25,7%
Totaal	8.620	31.025	27,8%

*Aantal leners / inwoners gemeente Bergen
januari 2009

		leners	inwoners
Verdeling leners over vestigingen	Bergen	46,4%	42,2%
t.o.v. totaal BES	Egmond	34,4%	37,2%
	Schoorl	19,3%	20,6%
		100,0%	100,0%

III.2. Sociale kaart van Bergen

In de gemeente Bergen is een groot aantal instellingen en organisaties. De bibliotheek werkt met veel instellingen samen. Hieronder wordt een indruk gegeven van de vele organisaties die actief zijn in de gemeente, zowel op het gebied van onderwijs, gezondheid als op sociaal-cultureel gebied. De bibliotheek werkt met veel organisaties samen, met sommige intensief, met andere alleen op het niveau van informeren.¹

Instelling/organisatie	Bergen	Egmond	Schoorl
Peuterspeelzalen	4	3	3
Kinderdagverblijven	2	1	2
Consultatiebureau	Mobiel	Mobiel	Mobiel
Centrum Jeugd & Gezin Thuiszorg	1		
Steunpunt opvoeding		1	
Huisartsen	1 praktijk	2 praktijken	3 huisartsen
Logopedisten	1	1	1
Basisscholen	9	5	4
Buitenschoolse opvang	4	2	2
Jongerencentra	1	2	1
Voortgezet onderwijs	4		
Culturele centra Historische vereniging Ideële organisaties Theater, musea Fotogroepen Kunstcentra Zeeaquarium Stamboomonderzoek Strandvonderij VVV Natuur en milieu organisatie Wereldwinkel Ontwikkelingswerk Seniorenraad Maatschappelijk werk Steunpunt mantelzorg Wijkvereniging Verslavingszorg Geestelijke gezondheidszorg, Rouwverwerking Alternatieve geneeskunst Rechtshulp Vrijwilligerswerk St. Welzijn Bergen Evenementencommissie Kunst 10 – daagse VISIO Vrouwenvereniging, Mannenvereniging			

¹ Bron: gemeentegids Bergen 2008

Politieke partijen Humanistisch Verbond en andere levensbeschouwelijke instellingen Ontmoetingscentra Diverse verenigingen: sportverenigingen, zangverenigingen, tuinvereniging, postzegelvereniging, filosofievereniging, patiëntenverenigingen, woningbouwvereniging, serviceclubs, ontwikkelingswerk Weerstation	
---	--

IV. Beleidsuitgangspunten per doelgroep

IV.1. Kinderen in de leeftijd van 0 – 3 jaar

Doelstellingen.

Kwalitatief

- Meer herkenbare activiteiten organiseren voor de 0 – 3 jarigen en hun ouders door het hele jaar heen.
- Door middel van activiteiten en het benadrukken van het belang en het plezier van lezen een bijdrage leveren aan de taalontwikkeling van jonge kinderen en daarmee bijdragen aan het voorkomen van taalachterstanden.

Kwantitatief

- De bibliotheek wil dat in deze doelgroep meer kinderen en hun ouders naar de bibliotheek komen.
- Streven naar een hoger percentage leden in deze leeftijdsgroep: 3 % boven de benchmark

De doelgroep in cijfers : 0 – 3 jaar

Bergen			Egmond			Schoorl			Totaal	Totaal	%
									inw.	leners	
inwoners	leners	%	inwoners	leners	%	inwoners	leners	%			
358	45	12,6%	439	34	7,7%	169	17	10,1%	966	96	9,9%

Toelichting

Op een totaal van 966 inwoners van 0 – 3 jaar zijn 96 kinderen lid van de bibliotheek; dit is 9,9 %. Uit deze cijfers blijkt dat alleen in de kern Bergen het provinciale gemiddelde² van 12,6 % wordt gehaald. De kernen Egmond en Schoorl kunnen in deze leeftijdsgroep nog veel winst behalen. (Met name in Egmond valt het aantal ingeschreven leners tegen, gezien het aantal inwoners in deze leeftijd: 45 % van het aantal van Bergen totaal). Hiermee bestaat 1,1% van alle leners van de bibliotheek Bergen uit kinderen in de leeftijd van 0 – 3 jaar . (aantal inwoners 0 – 3 jaar : 3,1 %) Zie bijlage: 4

- Een veel voorkomend verschijnsel in deze leeftijdsgroep is het feit dat ouders de boeken voor hun baby's en peuters op de eigen kaart laten registreren. Het aantal werkelijke gebruikers zal daardoor wellicht hoger liggen. Alle kinderen een eigen kaart geeft meer duidelijkheid over het werkelijke aantal leden in deze leeftijd.
- Op basis van deze cijfers is het terecht dat de prioriteit uitgaat naar de doelgroep 0 – 3 jaar. In deze leeftijdsgroep valt voor de bibliotheek nog een grote groep potentiële lezers binnen te halen. Veelvuldig contact met deze doelgroep en met de intermediairs wordt aanbevolen om tot de gewenste resultaten te komen.

Aandachtspunten en trends

De leeftijd van 0 – 3 jaar is van groot belang voor de taalontwikkeling; het is immers in deze periode dat de taalontwikkeling start. Taalachterstand die in deze periode opgelopen wordt, is nadelig voor de verdere taalontwikkeling.

² Cijfers ProBiblio 2008

Ook voor de (gemeentelijke) overheid is deze leeftijd een belangrijke doelgroep. In de Lokale Educatieve Agenda's zijn gemeenten verantwoordelijk voor het voorschoolse deel van de VVE (0-4 jaar), terwijl de verantwoordelijkheid voor de vroegschoolse leeftijd (4-6 jaar) in de meeste gevallen is overgedragen aan de schoolbesturen. Gemeenten onderkennen het belang van goede programma's voor deze leeftijdsgroep om latere (taal)problemen te voorkomen. Op allerlei wijze, o.a. in de vorm van het programma Startblokken, wordt getracht de kinderen in dit vroege stadium te stimuleren.

De bibliotheek Bergen heeft veel in huis voor zowel kinderen, ouders als andere begeleiders. Boeken, voorlichtingsprogramma's en andere materialen die de taalontwikkeling stimuleren en het plezier in lezen stimuleren. Kinderen kunnen worden bereikt door individuele activiteiten in de vestigingen (via ouders) en in groepsverband in samenwerking met professionals (consultatiebureaus, peuterspeelzalen en kinderopvang).

Momenteel wordt het jaaraanbod door instellingen voor VVE (peuterspeelzalen en kinderdagverblijven) slechts mondjesmaat afgenomen.

Ouders en professionals van deze kinderen zijn zelf ook een belangrijke doelgroep omdat zij met name het lezen en de taalontwikkeling bij de kinderen kunnen bevorderen.

In het kader van de landelijke leesbevorderingscampagne "Kunst van Lezen", is voor baby's en ouders een speciaal project "**Boekstart**" ontwikkeld. De bibliotheek heeft aangegeven in principe mee te willen doen met de pilot die in 2009 vanuit ProBiblio wordt gestart.

Segmentatie doelgroepen

De volgende deeldoelgroepen kunnen worden onderscheiden:

- **Peuters.** Op hen worden de primaire activiteiten gericht ter stimulering van de taalontwikkeling, zoals bijvoorbeeld in de Nationale Voorleesdagen, waar voorlezen het speerpunt vormt.
- **Ouders, grootouders**
In deze leeftijd zijn ouders en in toenemende mate grootouders heel belangrijk; zij geven het voorbeeld, zij lezen voor en zij stimuleren kinderen in hun taalactiviteiten. Daarom kiest de bibliotheek heel bewust voor een tweede prioritaire doelgroep, nl deze (groot)ouders. Ook de politiek richt zich op de ouders in de vorm van het Centrum voor Jeugd en Gezin, waar inmiddels in de gemeente Bergen concrete plannen voor bestaan.
- **Professionals.** De peuterspeelzalleidsters en medewerkers kinderdagverblijven vormen een belangrijke groep als intermediair. Zij kunnen mede door hun activiteiten als voorlezen het lezen en de taalontwikkeling stimuleren.

Beleidsbepalers en samenwerkingspartners

De volgende kunnen worden onderscheiden.

- **Beleidsmaker:**
 - de gemeente in het kader van de voorschoolse educatie
- **Beleidsbeïnvloeder,** (voor peuter 0 – 2 jaar)
 - het consultatiebureau
- **Beleidsuitvoerder**
 - de peuterspeelzalen en de kinderdagverblijven.
- **Samenwerkingspartners** zijn
 - logopedisten
 - spelotheken
 - de muziekschool
 - het steunpunt opvoeding
 - boekhandels

Wat doet de bibliotheek om de doelstellingen te bereiken. Huidige activiteiten

Richten zich op de individuele peuter en peuters in groepsverband op de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. De activiteiten zijn vooral geconcentreerd in de Nationale Voorleesdagen.

- Tijdens de **Nationale Voorleesdagen** wordt in alle vestigingen een activiteit georganiseerd, gericht op de kinderen.
 - Dit kan zijn een voorleesontbijt of een voorstelling.
 - Daarnaast is er een **ledenwerfactie**.
 - Ook wordt op de peuterspeelzalen **voorgelezen**.
- Aan de **peuterspeelzalen/kinderdagverblijven** wordt jaarlijks een aanbod gedaan van programma's waar zij gebruik van kunnen maken.
- Ook worden **themakisten** aangeboden.
- Van het aanbod voor psz/kdv wordt op dit moment weinig gebruik gemaakt.
- Met ingang van 2008-2009 wordt in de vestiging Egmond maandelijks **voorgelezen**. De belangstelling blijkt per keer toe te nemen. Het ligt in de bedoeling de voorleesactiviteiten naar de vestigingen Bergen en Schoorl uit te breiden.
- Naar aanleiding van de actualiteit worden **tentoonstellingen/presentaties** in de vestigingen verzorgd.

➤ **Bovenstaande activiteiten worden de komende beleidsperiode gecontinueerd.**

In de toekomst

Voor de nieuwe beleidsperiode wordt de nadruk gelegd op het bereiken van de intermediairs als ouders, grootouders en peuterspeelzaalleidster en leidsters kinderdagverblijven.

- **Ouders/ grootouders:**
 - Aan ouders/grootouders zal meer dan voorheen voorlichting gegeven worden over taalontwikkeling en leesbevordering. Tijdens de Nationale Voorleesdagen zal een gastspreker worden uitgenodigd.
 - Er zal in het kader van voorlichting materiaal worden ontwikkeld dat meegegeven kan worden aan deze doelgroep.
 - Op de website van de bibliotheek zal informatie voor ouders worden opgenomen.
 - Het individueel laten registreren van baby's en peuters zal actief worden gepromoot. (hetgeen ook in het kader van Boekstart zal plaatsvinden).
- **Professionals:**
 - Voor peuterspeelzaalleidsters wordt een deskundigheidsbevordering aangeboden op het gebied van taal en lezen.
 - Aan deze groep professionals zal meer voorlichting gegeven worden over de dienstverlening van de bibliotheek. Dit gebeurt onder meer door het voeren van klantcontactgesprekken in 2009 – 2010 met de kinderdagverblijven en de peuterspeelzalen.
 - Tijdens de Nationale voorleesdagen zal een gastspreker worden uitgenodigd.
 - In het kader van voorlichting zal materiaal voor deze groep worden ontwikkeld dan kan worden meegegeven.
 - Op de website van de bibliotheek zal informatie voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven worden opgenomen.
- **Overig:**
 - Op gemeentelijk niveau worden in 2009 gesprekken gevoerd over de **Lokale Educatieve Agenda** en de visie op het voorkomen van taalachterstanden.
 - Met vertegenwoordigers van het consultatiebureau worden in 2009 gesprekken gevoerd teneinde de mogelijkheden van samenwerking met

betrekking tot het stimuleren van de taalontwikkeling bij het jonge kind te onderzoeken.

- In 2009 wordt gestart met de pilot **Boekstart**.

Beoogde resultaten

Resultaten 0 – 3 jaar	2009	2010	2011
Voorlichting ouders	Vorbereiden	Uitvoering tijdens nat. voorleesdagen	Uitvoering tijdens nat. voorleesdagen
Voorlichtingsmateriaal meegeven	Ontwikkelen	Gerealiseerd	Ev. bijstellen gerealiseerd
Informatie website Voor ouders / professionals	Ontwikkelen	Publiceren	Publiceren
Boekstart	Oriëntatie / pilot ProBiblio / overleg gemeente	Overleg consultatiebureaus en thuiszorg	
PSZ / professionals	Klantcontact-gesprekken	Deskundigheidsbevordering	
Overleg gemeente LEA	Informereren bij gemeente	Deelnemer aan LEA	Deelnemer aan LEA Plek in netwerk
Ledenwerfactie	Stijging aantal leners 1 %	Stijging 2 %	Stijging 3 %

IV.2. Kinderen in de leeftijd van 4 – 12 jaar

Doelstellingen

Kwalitatief:

- Naast activiteiten rondom leesbevordering wil de bibliotheek ook activiteiten aanbieden afgestemd op andere interessegebieden van kinderen, aansluitend op de meervoudige intelligentie.
- Om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen wil de bibliotheek kinderen meer betrekken bij de bibliotheek.
- Over 3 jaar nemen alle basisscholen deel aan het jaarprogramma en weten de kinderen de weg naar de bibliotheek voor het lenen van een boek, maar ook om er een tijdschrift te lezen of te internetten.

Kwantitatief:

- Meer kinderen worden lid van de bibliotheek: in 3 jaar vindt een groei plaats van 3% bij het aantal leden in de leeftijd van 4 – 12 jaar.

De doelgroep in cijfers : 4 – 12 jaar

Bergen			Egmond			Schoorl			Totaal	Totaal	%
inwoners	leners	%	Inwoners	leners	%	Inwoners	leners	%	Inw.	Leners	
1.280	935	73,0%	1.184	811	68,5%	643	398	61,9%	3.107	2.144	69,0%

Toelichting

De gemeente Bergen heeft totaal 3.107 kinderen in de leeftijd van 4 – 12 jaar. Daarvan zijn er 2.144 lid van de bibliotheek; hiermee is 69 % van de kinderen in deze leeftijdsgroep ingeschreven als lener van de bibliotheek. Per vestiging kan worden geconstateerd dat het aantal ingeschreven leners in Schoorl achterblijft bij de overige vestigingen.

De vestiging Bergen komt met 73 % boven het provinciaal gemiddelde van 71,9 %. Mede door een jarenlange traditie van bezoeken aan de bibliotheek is deze groep goed vertegenwoordigd in de bibliotheek.

In totaal 24,9 % van de leners van de bibliotheek komen uit de leeftijdsgroep 4 – 12 jaar. (Totaal aantal inwoners 4 – 12 jaar gemeente Bergen : 10 %) Zie bijlage: 4.

Aandachtspunten en trends

Voor kinderen in deze leeftijd is het belangrijk regelmatig in contact met de bibliotheek te komen, teneinde een goede basis te krijgen voor toekomstig bibliotheekgebruik. Ouders kunnen op individueel niveau hieraan bijdragen, de scholen doen dit door gebruik te maken van het jaaraanbod voor primair onderwijs dat de bibliotheek hen biedt. De bibliotheek biedt door de groepsbezoeken de kinderen de gelegenheid tenminste 3 x in hun basisschooltijd de bibliotheek te bezoeken. Dat dit niet voldoende is om een regelmatig bibliotheekbezoek te stimuleren, realiseert de bibliotheek zich ook. Daarom wordt ook het individuele kind als een belangrijke doelgroep gezien.

Er is van overheidswege veel aandacht voor het gezin en de opvoeding, hetgeen mede tot uiting komt in de plannen tot het starten van Centra voor Jeugd en Gezin. Ook in de gemeente Bergen is hiervan sprake. Tevens is er een grote toename van kinderen in de na- en buitenschoolse opvang te zien. Voor de bibliotheek zijn al deze ontwikkelingen een uitdaging om met de aanwezige deskundigheid aan te sluiten bij de behoeften van het onderwijs, mede vanwege het feit dat het belang van lezen en het voorkomen van taalachterstand een belangrijk thema is, zowel op lokaal, provinciaal als nationaal niveau. Het is voor de bibliotheek van belang deel te nemen in de Lokaal Educatieve Agenda; waarmee snel kan worden geanticipeerd op lokale ontwikkelingen.

- **De bibliotheek Bergen bereikt veel kinderen in deze leeftijdsgroep, mede door een jarenlange traditie van groepsontvangsten. Toch moet het streven er op gericht blijven zoveel mogelijk groepen in de bibliotheek te blijven ontvangen, waardoor met name in de kernen Egmond en Schoorl het percentage ingeschreven leners kan worden uitgebreid.**

Segmentatie van de doelgroep

De volgende deeldoelgroepen kunnen worden onderscheiden:

- **Kinderen**

De kinderen in deze leeftijdsgroep worden zowel groepsgewijs als individueel benaderd. Op hen worden de primaire activiteiten gericht die onder andere tot uiting komen tijdens de Kinderboekenweek, Voorleeswedstrijd en de bezoeken met school aan de bibliotheek. Belangrijk hierbij is een omgeving en sfeer te scheppen waarin zij zich thuis voelen.

- **Ouders /grootouders**

Deze groep is als intermediair heel belangrijk bij het stimuleren tot lezen en het verleiden tot regelmatig bibliotheekbezoek.

- **Docenten /Professionals**

De docenten in het primair onderwijs hebben een belangrijke taak in het stimuleren van lezen en het voorkomen van taalachterstand.

Beleidsbepalers en samenwerkingspartners

De volgende samenwerkingspartners kunnen worden onderscheiden.

- **Beleidsmaker:**

- Rijksoverheid
- Gemeente in het kader van de Lokale Educatieve Agenda, het beleid omtrent brede school en combinatiefuncties.
- Schoolbesturen

- **Beleidsbeïnvloeder,**

- Onderwijsbegeleidingsdienst OBD Noordwest

- **Beleidsuitvoerder**

- Basisscholen
- Buiten- en naschoolse opvang

- **Samenwerkingspartners** zijn

- Steunpunt opvoeding
- Musea
- Theater
- Jongerenclubs
- Boekhandels

Wat doet de bibliotheek om de doelstellingen te bereiken .

Huidige activiteiten

De nadruk van de huidige activiteiten ligt vooral bij het primair onderwijs in de vorm van de groepsbezoeken. Daarnaast worden gedurende de Kinderboekenweek activiteiten voor individuele kinderen georganiseerd:

Groepsgerichte activiteiten:

- Jaarprogramma met activiteiten/groepsbezoeken die uitgevoerd worden op school of in de bibliotheek. Hierbij gaat het om leesbevorderingsactiviteiten en informatievaardigheden.
- In het kader van groepsbezoeken : klassikaal boeken ruilen.
- Samen met het Kunstenaarscentrum Bergen wordt het project Kijken en Zien jaarlijks voor het primair onderwijs georganiseerd.

Activiteiten gericht op individuele kinderen:

- Activiteiten tijdens de Kinderboekenweek. Hierbij zijn de activiteiten vooral op leesbevordering van de individuele kinderen gericht.
- Voorlezen met bijbehorende activiteit: In Egmond wordt 1 x per maand voorgelezen.
- Voor individuele kinderen met leesproblemen is in Bergen en Egmond een Makkelijk Lezen Plein opgezet.

Activiteiten gericht op docenten / professionals:

- Jaarlijks wordt het nieuwe aanbod van groepsbezoeken tijdens een sneak preview aangeboden en besproken met de docenten primair onderwijs.

➤ **Bovenstaande activiteiten worden in de nieuwe beleidsperiode voortgezet.**

In de toekomst

- In de komende beleidsperiode zal de bibliotheek met alle scholen voor primair onderwijs klantcontactgesprekken houden.
- Het aanbod aan de scholen wordt nog aantrekkelijker gemaakt, zodat alle scholen de bibliotheek bezoeken of anderszins met bibliotheekprogramma werken.
- Activiteiten gericht op media-educatie.
- In de vestiging Schoorl wordt een Makkelijk Lezen Plein (MLP) ingericht. In Egmond wordt het MLP herzien.
- Nog meer doelgerichte PR wordt ingezet om het individueel lidmaatschap van kinderen te bevorderen.
- Een activiteitenplan wordt opgezet om kinderen meer bij de bibliotheek te betrekken.

..

Beoogde resultaten

Resultaten 4 – 12 jaar	2009	2010	2011
Klantcontact gesprekken	Met 50 % van de scholen gesprek gevoerd. Prioriteit Egmond en Schoorl	Met 100 % van de scholen gesprekken gevoerd in alle kernen.	Alle scholen hebben bezoek gehad en zijn op e hoogte van mogelijkheden bibliotheek.
Jaaraanbod	Aanbod wordt geëvalueerd en ev. bijgesteld.	90 % van de scholen neemt jaaraanbod af.	Alle scholen nemen jaaraanbod af.
Voorlichting aan docenten	Jaaraanbod wordt gepresenteerd	Jaaraanbod wordt gepresenteerd	Jaaraanbod wordt gepresenteerd
Kinderen betrekken bij bibliotheek	Opstellen activiteitenplan: bv leeskring, gaming	Eerste activiteit	Vervolg activiteit
Ledenwerfactie	Groei leners 1 %	Groei 2 %	Groei 3 %
MLP	Schoorl gerealiseerd Egmond herzien	Evaluatie gebruik Promotieplan	Bijstellen beleid
KBW	o.a. Activiteit met KCB	o.a. Activiteit met KCB	o.a. Activiteit met KCB
Promotie	Plan van aanpak	Eerste activiteit	Vervolg activiteit

IV.3 Jongeren in de leeftijd 13 – 17 jaar

Doelstellingen

Kwalitatief:

- Jongeren meer betrekken bij de bibliotheek door ze als doelgroep op individueel niveau actief te benaderen met activiteiten gericht op leesbevordering en mediawijsheid.
- Samen met jongeren de digitale mogelijkheden van de bibliotheek ontwikkelen en uitdragen.

Kwantitatief:

- Tenminste ledenbehoud .
- Meer jongeren zijn op de hoogte van de digitale mogelijkheden van de bibliotheek.

De doelgroep in cijfers

13 – 17 jaar

Bergen			Egmond			Schoorl			Totaal	Totaal	%
									inw.	leners	
inwoners	leners	%	inwoners	leners	%	inwoners	leners	%			
802	511	63,7%	738	396	53,7%	410	194	47,3%	1.950	1.101	56,5%

Toelichting

Hoewel de bibliotheek nauwelijks of geen speciale activiteiten ontplooid voor jongeren is er toch een redelijk percentage lid van de bibliotheek. Op een totaal van 1.950 inwoners in deze leeftijd zijn 1.101 jongeren lid van de bibliotheek; dit is 56,5 %. Wel zit de bibliotheek hiermee onder de provinciale benchmark van 66,4 %. Van alle leners van de bibliotheek heeft 12,8 % de leeftijd van 13 – 17 jaar. (Inwoners : 6,3 %) Zie Bijlage 4.

- **Ook hier is het de vestiging Bergen die de meeste jongeren als lid kan verwelkomen. Dit is niet zo opmerkelijk gezien het feit dat de scholen voor voortgezet onderwijs alle in de kern Bergen gevestigd zijn. Toch moet er ook voor de andere vestigingen, met name Schoorl, meer te bereiken zijn.**
- **Hoewel deze groep voor de bibliotheek geen prioriteit heeft, is het toch aan te bevelen extra inspanning te leveren om jongeren aan de bibliotheek te binden. Met name in deze leeftijd dreigt veel voortijdig schooluitval en komt taalachterstand veelvuldig voor. Overwogen kan worden o.a. door jongerenparticipatie de betrokkenheid te vergroten.**

Aandachtspunten en trends

Ook voor deze leeftijdsgroep geldt dat de bibliotheek de jongeren kan bereiken via individueel gerichte dienstverlening en/of door groepsgerichte dienstverlening samen met scholen. Op dit moment is laaggeletterdheid en het voorkomen van taalachterstand in met name het VMBO een belangrijk agendapunt op de politieke agenda. Er zijn dan ook tal van leesbevorderingsactiviteiten ontwikkeld om jongeren het plezier in lezen te laten beleven. Ook mediawijsheid is een onderwerp dat veel in verband met jongeren wordt gebracht. Jongeren bevinden zich veel en graag op de digitale snelweg, maar zijn niet altijd op de hoogte waar die weg heen leidt. De bibliotheek kan samen met scholen een belangrijke rol spelen bij het richting geven, waarbij maatwerk wel een voorwaarde is. Activiteiten als groepsbezoeken, Jonge Jury en het inrichten van een 4YOU! in het kader van de maatschappelijke stage kunnen bijdragen aan een grotere betrokkenheid van

jongeren bij lezen en de bibliotheek. De bibliotheek dient zich te realiseren dat de wereld van de jongeren vooral digitaal is. Daarbij aansluiten vergroot de kans dat jongeren regelmatig terugkomen en de bibliotheek zien als een prettige verblijfplaats.

Segmentatie van de doelgroep

- **Jongeren**
Op hen zijn de primaire activiteiten gericht, zowel in groepsverband als individueel.
- **Docenten voortgezet onderwijs**
Dit is een belangrijke groep als het gaat om jongeren te stimuleren bij het lezen en hen wegwijs te maken in medialand. Voor docenten is het van belang te weten welke boeken jongeren aanspreken; vaak zijn ze daarin niet deskundig.
- **Ouders van jongeren**
Ook ouders spelen nog een belangrijke rol als intermediair. Uit onderzoek blijkt het voorbeeldgedrag van ouders belangrijk voor het ontwikkelen van een goede leesattitude.

Beleidsbepalers en samenwerkingspartners

- **Beleidsmaker:**
 - Rijksoverheid
 - Provincie
 - Gemeente
- **Beleidsbeïnvloeder**
 - Onderwijsbegeleidingsdienst OBD Noordwest
- **Beleidsuitvoerder**
 - Scholen voor voortgezet onderwijs
- **Lokale samenwerkingspartners**
 - Jongerencentra in de verschillende kernen
 - Theater
 - Museum
 - Clubs

Wat doet de bibliotheek om de doelstellingen te bereiken

Huidige activiteiten

Jaarlijks ontvangt de bibliotheek Bergen in het kader van “Rondje cultuur” scholieren uit het voortgezet onderwijs.

Overige specifieke activiteiten voor jongeren worden niet georganiseerd. In het verleden is wel contact geweest met scholen voor voortgezet onderwijs, maar nieuwe samenwerking zal moeten worden opgebouwd.

In het afgelopen jaar hebben enkele jongeren hun maatschappelijke stage in de bibliotheek doorgebracht.

In de toekomst

Wil de bibliotheek meer jongeren bereiken dan is het belangrijk nieuwe activiteiten te ontwikkelen voor deze leeftijdsgroep. In de komende beleidsperiode zal de bibliotheek:

- Onderzoeken of het mogelijk is een 4YOU! in te richten
- Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het organiseren van activiteiten in het kader van mediawijsheid.
- Een stagebeleid ontwikkelen.

Beoogde resultaten

Resultaten 13 – 17 jaar	2009	2010	2011
Beleid jongeren/V.O.		Opstellen beleid	
Inrichten 4YOU!	Onderzoek naar mogelijkheden	Plan van aanpak	Gerealiseerd
Stagebeleid	Stagebeleid opstellen	Contact met scholen; eerste stagiaires volgens beleid	Evaluatie en implementatie
Jongeren betrekken bij digitale bibliotheek		Onderzoek mogelijkheden	

IV.4 Volwassenen 18 – 59 jaar

Doelstellingen

Kwalitatief:

- De bibliotheek moet een uitnodigende en prettige ruimte zijn om te verblijven
- De bibliotheek wil haar totale dienstverleningspakket duidelijk onder de aandacht brengen door een goede PR.
- De mogelijkheden van de bibliotheek als digitale toegangspoort moeten worden uitgebreid.

Kwantitatief:

- Stabiel ledental
- Stijging van het aantal bezoekers op de website naar 15.000 p.j.

De doelgroep in cijfers

18 – 59 jaar

Bergen			Egmond			Schoorl			Totaal inw.	Totaal leners	%
inwoners	leners	%	inwoners	leners	%	inwoners	leners	%			
6.035	1.418	23,5%	6.000	1.201	20,0%	3.002	619	20,6%	15.037	3.238	21,5%

Toelichting

De bibliotheek Bergen heeft gekozen om een segmentatie in de doelgroep volwassenen aan te brengen. De scheiding wordt aangebracht tussen 60 jaar en ouder. Hierbij is het principe van wel of niet werkend min of meer richtinggevend geweest. In het algemeen kan ervan uitgegaan worden dat volwassenen in de leeftijd tot 60 jaar nog in het arbeidsproces zitten. Daarboven wordt de groep niet-werkenden groter.

Deze cijfers laten zien dat over alle 3 de kernen samen 15.037 inwoners de leeftijd hebben tussen de 18 en 59 jaar; hiervan zijn er 3.238 inwoners lid van de bibliotheek, hiermee is 21,5 % van het aantal inwoners in de genoemde leeftijd lid van de bibliotheek. Hoewel ook de omliggende gemeenten (o.a. Heiloo, Castricum) eveneens een dergelijk gemiddelde aangeven ligt de provinciale benchmark³ op 13,6 % . (Veel bibliotheken hanteren de indeling 18 - 64 jaar; benchmark 15,9 %)

37,6 % van de leners in Bergen heeft de leeftijd van 18 - 59 jaar, waarmee het de grootste groep leners is. (Inwoners : 48,5 %) Zie Bijlage 4.

- **Het beeld dat de cijfers geeft, correspondeert met dat in de andere leeftijdsgroepen. In de kern Bergen is het aantal ingeschreven leners het hoogst, terwijl Egmond en Schoorl niet veel van elkaar verschillen. De samenstelling van de bevolking en de verschillen in leestrategie in de kernen verklaren hoogstwaarschijnlijk het verschil.**
- **Hoewel het aantal leners in deze leeftijd zeer aanzienlijk is kan dit aantal wellicht nog stijgen door het goede culturele programma van de bibliotheek dat in grote mate inspeelt op het culturele klimaat in de gemeente Bergen.**

Aandachtspunten en trends

Hoewel deze leeftijdsgroep niet als prioritaire doelgroep is gekozen, gaat in de huidige dienstverlening veel aandacht naar deze groep. De bibliotheek Bergen organiseert in alle kernen activiteiten.

³ ProBiblio; Bicat bibliotheken op postcode 2009

Deze leeftijdsgroep is geen homogene groep voor de bibliotheek. Een groot deel bestaat uit werkenden. Er zijn veel verschillen in behoeften te constateren bijv:

- Een groep die de bibliotheek gebruikt ter ontspanning en recreatie: bijv. genre lezers, lichte literatuur
- Een groep “zware” literatuurgebruikers
- Een groep informatiezoekers
- Een groep die vanuit educatieve doeleinden materiaal gebruikt
- Ouders / verzorgers die als begeleiders van kleine kinderen kinderboeken halen
- Groep lezers van kranten en tijdschriften

Belangrijk is dat binnen deze groep veel behoefte bestaat aan nieuw materiaal en dat dit snel beschikbaar moet zijn. Onderwerpen als gezondheid, reizen, koken, woontrends zijn vooral populair. Vooral in de kern Bergen heeft men ook veel belangstelling voor cultuur in al zijn verschijningsvormen.

De mogelijkheden van het digitaal reserveren blijken zeer te worden gewaardeerd, gezien het aantal (digitale) reserveringen. Verdere digitalisering van de dienstverlening is voor deze groep van groot belang.

Opmerkelijk is het aantal personen dat in een leeskring zijn leeservaring wil delen met een andere lezer. Het grote aantal leeskringen getuigt hiervan.

De volgende deeldoelgroepen kunnen worden onderscheiden

- Jonge gezinnen
- Studenten
- Ouders/grootouders
- Werkenden met weinig tijd
- Mensen met veel tijd en hobby's.

Beleidsbepalers en samenwerkingspartners

- **Beleidsmaker:**
 - Rijksoverheid
 - Gemeente
 - Provincie
- **Samenwerkingspartners**
 - Culturele instellingen bv Cinebergen
 - Onderwijsinstellingen voor volwassenen, bv Volksuniversiteit
 - Verenigingen en hobby clubs
 - Theater
 - Museum

Wat doet de bibliotheek om de doelstellingen te bereiken

Huidige activiteiten

- De bibliotheek Bergen stelt jaarlijks een cultureel programma samen met aantrekkelijke activiteiten in de vorm van lezingen, presentaties, film en muziekvoorstellingen gericht op leesbevordering en cultuurbeleving. Daar waar mogelijk wordt samengewerkt met andere bibliotheken en organisaties in de regio. In het kader van ontmoeting en debat is in Schoorl een zgn. “Schoorls capitoel” georganiseerd, waarbij burgers met elkaar discussieerden over actuele thema's.
- Jaarlijks worden activiteiten georganiseerd in het kader van landelijke leesbevorderingcampagnes zoals de Boekenweek en de maand van het spannende boek. Bv. in de vorm van schrijversbezoeken of kortlopende cursussen.
- In totaal 25 leeskringen worden door de bibliotheek voorzien van boeken en ondersteunend materiaal.
- In alle vestigingen worden regelmatig presentaties en tentoonstellingen verzorgd.

- Naar aanleiding van het klanttevredenheidsonderzoek is de inrichting van de bibliotheek aangepast aan de wensen van de gebruikers.

In de toekomst

- De bibliotheek heeft de intentie de komende jaren het cultureel programma uit te breiden met kleine theatervoorstellingen in de vestiging Bergen en met filmvoorstellingen in Egmond en Schoorl. Na evaluatie van de pilot rond film en boek in Egmond (voorjaar 2009) wordt gekeken naar uitbreiding van deze activiteit.
- Ook wil de bibliotheek meer als podium voor lokale kunstenaars opereren.
- Het tentoonstellingsbeleid wordt met name in de vestigingen Egmond en Bergen uitgebreid.
- Jaarlijks wordt een ledenwerfactie georganiseerd.
- Jaarlijks worden activiteiten in het kader van de landelijke leesbevorderingcampagnes georganiseerd.
- Samenwerking met het Regionaal Archief wordt vormgegeven. Hierbij wordt onderzocht welke samenwerking mogelijk is en welke activiteiten gezamenlijk kunnen worden uitgevoerd. Het inrichten van een historisch informatiepunt wordt onderzocht. De bibliotheek brengt hierbij haar kennis in over collectiebeleid, klantgericht personeel en goede contacten met het onderwijs.
- Het aantal leeskringen wordt uitgebreid. Hierbij ligt de aandacht bij flexibele leeskringen. Ook de mogelijkheden van een digitale leeskring worden onderzocht.
- In het kader van de kernfunctie ontmoeting en debat heeft de bibliotheek de intentie in Schoorl 2 x per jaar een Schoorls capitoel te organiseren.
- Mogelijkheden van een "koeriersdienst" worden onderzocht.
- De collectie wordt actief gepromoot in de vorm van speciale tentoonstellingen en frontale presentaties op onderwerp.

Veel van bovengenoemde activiteiten worden eveneens afgestemd op de doelgroep 60 – 74 jaar.

Beoogde resultaten

Resultaten 18 - 59 jaar	2009	2010	2011
Ledenwerfactie	Ledenaantal stabiel Boekenweek actie Toename aantal bezoekers website.	Ledenaantal stabiel 1 grote actie Toename aantal bezoekers website	Ledenaantal stabiel 1 grote actie Toename aantal bezoekers website
Leeskringen	1 flexibele leeskring 2x per jaar	Onderzoek digitale leeskring 1 flexibele leeskring 2 x per jaar	Totaal 30 leeskringen
HIP	Aanzet contact historische vereniging	1 gezamenlijke activiteit	Onderzoek realisatie HIP
Schoorls Capitool	2 x per jaar: voor – najaar	Evaluatie voortgang	
Cultureel programma	Egmond: pilot film en boek + evaluatie	Voortgang afh. van evaluatie	2 x per jaar
	Schoorl: min. 3 act. Bergen: min. 8 act. Egmond: min. 4 act.	Schoorl: min. 3 act. Bergen: min 8 act. Egmond: min 6 act.	Schoorl: min. 3 act. Bergen: min. 8 act. Egmond: min. 6 act.
Digitale toegangspoort		Onderzoek naar behoefte klanten	

IV.5 Mobiele senioren 60 – 74 jaar

Doelstelling:

Kwalitatief:

- De bibliotheek moet een uitnodigende en prettige ruimte zijn om te verblijven
- De bibliotheek wil onderzoeken welke vorm van dienstverlening nodig is om meer senioren van de bibliotheek gebruik te laten maken
- De bibliotheek wil met haar collectie, diensten en activiteiten aansluiten bij de interesses van deze doelgroep

Kwantitatief:

- Aanpassing van de dienstverlening moet resulteren in 8% meer leden in 2011

De doelgroep in cijfers

60 – 74 jaar

Bergen			Egmond			Schoorl			Totaal	Totaal	Perc.
inwoners	leners	Perc.	inwoners	leners	Perc.	inwoners	leners	Perc.	inw.	leners	
3.013	758	25,2%	2.178	336	15,4%	1.572	318	20,2%	6.749	1.412	20,9%

Toelichting

In de gemeente Bergen wonen 6.749 personen in de leeftijd van 60 – 74 jaar. Daarvan zijn er 1.412 ingeschreven bij één van de vestigingen van de bibliotheek. Hiermee is 20,9 % van deze bevolkingsgroep lid van de bibliotheek. De provinciale benchmark hiervoor is 17,9 %. Van het totaal aantal leners van de bibliotheek zit 16,4 % in deze leeftijdscategorie. (Inwoners: 21,8 %) Zie Bijlage 4.

Heel opvallend, hoewel passend in het totale beeld van leners/inwoners is het aantal ingeschreven leners in Egmond. Dit aantal blijft sterk achter bij de 2 andere kernen. Ook in vergelijking met Schoorl is er voor Egmond veel winst te behalen. Ook hier blijkt het aantal leners in Bergen verhoudingsgewijs het grootst.

- **Aanbevolen wordt te onderzoeken waarom het aantal leners in deze leeftijd in Egmond achterblijft t.o.v. de andere kernen.**
- **Factoren die mogelijk van invloed zijn:**
 - **Verblijven er meer mensen in verzorgingshuizen,**
 - **Zijn er veel inwoners immobiel;**
 - **Zou de dienstverlening Bibliotheek aan Huis uitgebreid moeten worden.**
 - **Andere leescultuur**
 - **Speelt de ligging van de bibliotheek een rol.**

Aandachtspunten en trends

In deze leeftijdsgroep is ook sprake van verschillende interesses en belangen, veelal parallel lopend met die van de volwassenen tot 60 jaar. Het is in het algemeen een groep die goed weet welke mogelijkheden de bibliotheek heeft en daar veelvuldig gebruikt van maakt.

Het percentage niet-werkenden wordt groter naarmate de leeftijd hoger wordt. Daarmee kan de interesse veranderen. Ook de functie van de bibliotheek kan daardoor een andere worden: er is meer tijd om er te verblijven. In deze leeftijd is bekendheid met de digitale mogelijkheden meer dan voorheen aanwezig.

De interesse in gezondheid en zingeving neemt toe. Kleinkinderen gaan tijd en aandacht vragen. Veel grootouders worden voor kinderopvang ingeschakeld.

Maar ook is er meer tijd voor cultuur, reizen en uitgaan. Culturele activiteiten in de nabije omgeving worden belangrijker vanwege een mogelijk geringere mobiliteit.

De volgende deeldoelgroepen kunnen worden onderscheiden

- Werkenden tot 65 jaar
- Niet-werkenden ; "Cultuurgenieters" (Mosaic)
- Grootouders met kleinkinderen

Beleidsbepalers en samenwerkingspartners

Beleidsbepaler

- Gemeente

Samenwerkingspartners

- Verenigingen / ouderenorganisaties
- Stichting Welzijn Bergen (SWB)
- Vrijwilligers organisaties
- Culturele instellingen / musea
- KCB
- Onderwijsinstellingen voor volwassenen
- Bibliotheken in de regio

Wat doet de bibliotheek om de doelstellingen te bereiken

Huidige activiteiten

Veel van de activiteiten voor deze doelgroep vallen samen met de activiteiten voor de doelgroep 18 – 59 jaar. Wel wordt gekozen voor verschillende thema's die bij de verschillende doelgroepen passen. Met veel instellingen wordt in het kader van de culturele programmering samengewerkt.

De collectie (zoals stipboeken, luisterboeken, muziek) en de inrichting van de bibliotheek (veel verblijfscomfort) zijn mede op deze doelgroep afgestemd.

Het cultureel programma, de leeskringservice, Bibliotheek aan Huis, Schoorls Capitoel, Kunst 10-daagse, activiteiten in samenwerking met SWB, het gemeentelijk informatie punt (GIP) en tentoonstellingen zijn activiteiten die mede op deze doelgroep zijn afgestemd.

Toekomstige activiteiten

- Bij een goede evaluatie worden de activiteiten rondom boek en film uitgebreid.
- Onder de doelgroep zal een enquête worden gehouden die vraagt naar de wensen van de klant.
- Info-uurtje: gratis internet en koffie tijdens een rustig uur in de bibliotheek, waarbij uitleg van de catalogus kan plaatsvinden.
- Voorlichting aan grootouders.

Beoogde resultaten

Resultaten 60 – 74 jaar	2009	2010	2011
Gebruikersenquête	Opstellen	Uitvoeren; resultaten bespreken	Dienstverlening ev. aangepast
Voorlichting aan grootouders	Plan van aanpak (samen met jeugd)	Eerste activiteit	
Boek en film	Egmond: pilot evalueren	Ev. voortzetting 2 x p.j.	Uitbreiden naar 4 x p.j.
Info uurtje	Plan van aanpak	Info uurtje in Egmond	Bij succes uitbreiden naar andere vestigingen
BAH	1 x promotieact. Voor werving vrijwilligers en cliënten	1 promotiebijeenkomst voor vrijwilligers	1 promotiebijeenkomst voor vrijwilligers
Ledenwerfactie	Toename leners 2 %	Toename leners 5 %	Toename leners 8 %
Digitale samenwerking partners bv Seniorweb		Benaderen digitale partners. Onderzoeken mogelijkheden samenwerking	
Onderzoek leners Egmond		Formuleren onderzoeksvraag en plan van aanpak	Bijstellen beleid
Cultureel programma	Activiteiten zie 18-59 jaar		

IV.6 Senioren vanaf 75 jaar

Doelstelling

Kwalitatief

- De bibliotheek wil door middel van een gevarieerd aanbod tegemoet komen aan en blijven aansluiten bij de wensen, interesses en fysieke mogelijkheden van deze doelgroep.

Kwantitatief

- Met deze inspanning wil de bibliotheek het percentage leden van deze doelgroep behouden en het aantal deelnemers aan bibliotheekprojecten met **10 %** te verhogen.

Doelgroep in cijfers

75 jaar en ouder

Bergen			Egmond			Schoorl			Totaal inw.	Totaal leners	%
inwoners	leners	%	inwoners	leners	%	inwoners	leners	%			
1.600	329	20,6%	1.000	186	18,6%	602	114	18,9%	3.202	629	19,6%

Toelichting

De gemeente Bergen heeft in totaal 3202 inwoners boven de 75 jaar. Deze groep woont voor een deel in een zorginstelling (er zijn tenminste 650 plaatsen in de zorginstellingen in Bergen); voor een ander deel zijn deze inwoners zelfstandig. In totaal is daarmee 19,6 % als lid ingeschreven bij de bibliotheek. (Provinciale benchmark : 18,0 %) Per kern verschilt het aantal niet zoveel, hoewel ook hier Bergen verhoudingsgewijs het meest ingeschreven leners laat zien. Van het aantal leners van de bibliotheek Bergen is 7,3 % ouder dan 75 jaar. (Inwoners: 10,3 %). Zie Bijlage 4

Trends en aandachtspunten

Deze doelgroep is een heterogene doelgroep; immers er zijn senioren die nog heel zelfstandig zijn, maar een groeiende afhankelijkheid hebben van hun omgeving. De grootste groep, meestal hoog bejaard, is echter afhankelijk en wonend in een zorginstelling. Ouderen die zelfstandig wonen hebben een zorgvraag op diverse terreinen en een stimulans nodig om maatschappelijk te blijven participeren. Deze mobiele senioren lopen voor een groot deel parallel met de volwassenen zoals hiervoor beschreven. Afhankelijke senioren zijn vaak hoogbejaard, hulpbehoevend, zowel fysiek als geestelijk en wonen in een zorginstelling of verpleeghuis. Voor beide groepen kan de bibliotheek een rol spelen door het verlenen van diensten.

In verzorgingshuizen is er een ontwikkeling te constateren naar een verplaatsing van de verantwoordelijkheid naar de bewoners zelf. De bewoner is individueel verantwoordelijk voor de voorzieningen waar hij of zij gebruik van wil maken. Ook voor de bibliotheek heeft dit consequenties. Wisselcollecties worden opgezegd, ouderen worden individueel lid van de bibliotheek en door vrijwilligers bediend. Gezondheid, lokale geschiedenis, familie en persoonlijke aandacht zijn belangrijke thema's voor deze doelgroep.

In 2008 is uit een klein onderzoek van de bibliotheek onder de activiteitenbegeleiding van de zorginstellingen naar voren gekomen dat de bewoners behoefte hebben aan dienstverlening op maat en meer mogelijkheden met de bibliotheekpassen. De dienstverlening is hieraan aangepast. Het loket aangepast lezen is als voorziening voor lezers met een fysieke handicap zeer geschikt en zou kunnen voorzien in een behoefte.

De volgende deeldoelgroepen kunnen worden onderscheiden

- **Zelfstandige ouderen**
Voor een groot deel kan deze doelgroep worden betrokken bij activiteiten van de leeftijdsgroep 60 – 74 jaar
- **Niet mobiele ouderen en ouderen met een fysieke leesbeperking.**
Voor deze groep is een aangepaste dienstverlening noodzakelijk.
- **Professionals in de zorg**
Deze groep vraagt om een specifieke benadering als intermediair tussen bibliotheek en bewoners. Voorlichting en deskundigheidsbevordering is voor deze groep belangrijk.
- **Vrijwilligers, mantelzorgers** die de ouderen van bibliotheekmateriaal voorzien.
Deze groep treedt op als intermediair en heeft tot taak de senioren van geschikt materiaal te voorzien. Belangrijk is dat zij op de hoogte zijn welke mogelijkheden de bibliotheek biedt.
- **Familieleden** die hun ouders/grootouders van bibliotheekmateriaal voorzien. Ook voor hen geldt dat zij op de hoogte moeten zijn welke mogelijkheden de bibliotheek biedt.

Beleidsbepalers en samenwerkingspartners

- **Beleidsmakers :**
 - Gemeentelijke en centrale overheid
 - Stichting Welzijn Bergen
 - Zorginstellingen
- **Samenwerkingspartners**
 - Zorginstellingen
 - Wonen Plus Bergen
 - Visio
 - Loket Aangepast Lezen
 - Historische vereniging

Wat doet de bibliotheek om de doelstellingen te bereiken.

Huidige activiteiten

- Aanbod aan zorginstellingen voor het lenen van wisselcollecties, activiteitenmateriaal, leeskringkoffers, themakisten.
- Aanbod aan zorginstellingen voor het organiseren van informatieve bijeenkomsten voor professionals en vrijwilligers, waarbij deskundigheidsbevordering en het signaleren van nieuwe ontwikkelingen een belangrijke plaats innemen.
- Bibliotheek aan huis: vrijwilligers bezorgen bibliotheekmaterialen aan huis bij niet mobiele senioren.
- Voorlezen aan huis
- Meerijden naar de bibliotheek
- Een speciale collectie grootletterboeken en luisterboeken is in de bibliotheek aanwezig.

- **Bovenstaande activiteiten wil de bibliotheek de komende beleidsperiode handhaven.**

Nieuwe activiteiten

- Speciaal ouderenuurtje in de bibliotheek; eventueel gekoppeld aan informatie verstrekking, hulp bij het zoeken in de catalogus of rondleiding.

Beoogde resultaten

Resultaten > 75 jaar	2009	2010	2011
Aanbod zorginstellingen	Nieuw aanbod gereed	Evaluatie aanbod	Ev. bijstellen
Voorlezen / meerijden	Onderzoek naar verbeteringen	Tenminste 4 deelnemers	tenminste 8 deelnemers
Seniorenuur	Plan van aanpak	Info uurtje in Egmond gerealiseerd	Bij succes uitbreiden aar andere vestigingen
Ledenwerfactie	Ledenwerfactie	Ledenwerfactie	Ledenwerfactie
Informatieve bijeenkomst voor professionals en vrijwilligers	Plan van aanpak	1 activiteit voor alle vestigingen	1 activiteit voor alle vestigingen
Loket aangepast lezen		Onderzoek naar mogelijkheden en subsidiëring . Plan van aanpak	Ev. uitvoering

V. Tijdsbesteding, prioriteiten en kwaliteit

De bibliotheek Bergen heeft de ambitie met de huidige formatie veel doelgroepen te bedienen. Op dit moment is daarin een verdeling gemaakt die niet direct berust op harde cijfers. Voor iedere groep worden activiteiten georganiseerd. De bibliotheek heeft voor de komende beleidsperiode voor een aantal doelgroepen gekozen.

Aan de hand van de voorliggende statistieken is duidelijk dat er enkele doelgroepen uitspringen wat betreft leners en inwoners.

Door de huidige cijfers te interpreteren kan dan ook bewust gekozen worden voor prioritaire doelgroepen, die per kern verschillend kunnen zijn. Dat dit een nog groter beroep doet op de inzet van de formatie behoeft geen verder betoog.

Om een duidelijk beeld te krijgen van de besteding van uren ten behoeve van de verschillende doelgroepen is een inventarisatie gemaakt van het aantal uren dat op dit moment wordt ingezet. Het is slechts een schatting; veel werkzaamheden zijn versluierd en worden bijvoorbeeld tijdens inlichtingendiensten uitgevoerd.

V.1 Verdeling van formatie-uren in het doelgroepenbeleid

Verdeling van uren per week tbv doelgroepen

		0 -3 jr	4 – 12 jr	13 – 17 jr	18 – 59 jr	> 60 jr.	
huidige tijdsbesteding	uren	4	14		17	5	40
	perc.	10,0%	35,0%		42,5%	12,5%	100%

leners		1.1 %	24.9 %	12.8 %	37.6 %	23.7 %	

voorstel	uren	4	12	2	12	10	40
	perc.	10%	30%	5 %	30%	25%	100%

Toelichting

Op grond van het aantal ingeschreven leners is een verdeling gemaakt van het aantal uren dat besteed kan worden aan de doelgroepen. Ook is rekening gehouden met de keuzes die door de bibliotheek zijn gemaakt.

➤ Kinderen 0 – 3 jaar

Met betrekking tot de jeugd kan worden geconstateerd dat het aantal uren dat ingezet wordt voor de voor- en voerschoolse leeftijd niet het gewenste resultaat brengt. Slechts 1,1 % van de ingeschreven leners van de bibliotheek Bergen heeft de leeftijd 0 – 3 jaar. Terecht krijgt deze groep een hoge prioriteit. Hier moet veel winst te behalen zijn, zonder investering van extra uren. Daarom blijft voor deze groep het aantal uren gehandhaafd; hiermee moet het mogelijk zijn extra activiteiten te ontplooiën in het kader van de genoemde resultaten.

Gekeken moet worden naar een effectievere inzet van de beschikbare tijd, waarbij veelvuldig contact met de doelgroep en de intermediairs wordt aanbevolen. Dit kan o.a door het project Boekstart (in het kader van “Kunst van Lezen”) gerealiseerd worden.

➤ **Kinderen 4 – 12 jaar**

Deze groep is ook als prioritaire doelgroep gekozen, hoewel het aantal leners hier ruim vertegenwoordigd is. Toch is het een belangrijke doelgroep, zoals in de beschrijving is aangegeven, met name om de basis te leggen voor een regelmatig bibliotheekbezoek. Ten opzichte van de huidige tijdsbesteding wordt aanbevolen 30 % van de beschikbare tijd te besteden aan deze doelgroep. Hoewel dit iets minder is dan de huidige tijdsbesteding lijkt dit reëel voor de te realiseren doelen. Zowel de groepsgewijze dienstverlening als de individuele dienstverlening vallen hieronder.

➤ **Jongeren 13 – 17 jaar**

Een groep die geen prioriteit heeft en het ook niet krijgt in dit beleidsplan. Toch een groep die niet mag worden verwaarloosd, vanwege het feit dat hier ook de potentiële gebruiker in te vinden is. Bovendien is de kans dat de belangstelling voor lezen, opgebouwd in het basisonderwijs, in de loop van het voortgezet onderwijs verdwijnt, erg groot. Veel leerlingen haken af in het 2de of 3de jaar. In deze leeftijdsgroep is er veel sprake van taalachterstand en voortijdig schooluitval. Om deze redenen wordt aanbevolen 5 % van de tijd te reserveren voor de doelgroep.

➤ **Volwassenen 18 – 59 jaar**

Veel aandacht gaat op dit moment uit naar de grote groep volwassenen. Het aantal leners varieert per vestiging, maar geeft nergens reden tot ongerustheid. Wel is blijvende aandacht nodig in het kader van de ontwikkeling van de digitale bibliotheek. Met het ouder worden van de bevolking van Bergen zal de bibliotheek ook rekening moeten houden. In de verdeling van het aantal uren wordt hier dan ook een verschuiving zichtbaar ten voordele van de groep senioren. Aanbevolen wordt 30 % van de beschikbare tijd aan deze doelgroep te besteden.

➤ **Senioren vanaf 60 jaar**

Hoewel in de voorgaande behandeling van de doelgroepen een segmentatie heeft plaatsgevonden, wordt met betrekking tot de tijdsbesteding deze groep bij elkaar genomen. Met een ouderwordende bevolking in de gemeente en gezien het lage percentage ingeschreven leners, in bijv. Egmond, is het verantwoord meer tijd te investeren in deze leeftijdsgroep. Bovendien is een deel van de tijd voor volwassenen en senioren inwisselbaar. Activiteiten voor volwassenen en senioren vloeien in elkaar over en komen beide groepen ten goede. Aanbevolen wordt voor de totale doelgroep senioren 25 % van de besteedbare uren te reserveren. Dit is een duidelijke stijging ten opzichte van de huidige besteding. Een deel van de tijd zal gaan naar de prioritaire doelgroep 60 – 74 jaar, gecombineerd met volwassenen; een ander deel zal specifiek ingezet dienen te worden voor minder mobiele senioren en senioren met fysieke beperkingen.

Daarmee wordt 55 % van de tijd besteed aan de volwassenen, tegenover 45 % aan de jeugd, hetgeen een redelijke afspiegeling is van het aantal leden in de doelgroepen (60 %–40 %)

- **Het verdient aanbeveling jaarlijks deze verdeling te evalueren aan de hand van nieuwe cijfers over ledenaantallen.**
- **Veel belang moet gehecht worden aan de aanwezige competenties van de medewerkers. Het opbouwen en onderhouden van de deskundigheid van de medewerkers met betrekking tot de specifieke doelgroepen is van essentieel belang voor het realisatie van de doelstellingen.**

V.2 SWOT analyse

Bij het opstellen van een beleidsplan is het van belang inzicht te hebben in de eigen sterktes en zwaktes, aan de hand waarvan gekeken kan worden waar de kansen en bedreigingen liggen voor het toekomstig beleid. Ook kan aan de hand van deze analyse gekeken worden naar de aanwezige competentie van het personeel.

<p>Sterkte</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spreiding kernen ➤ Openstelling ➤ Culturele programmering ➤ Samenwerking primair onderwijs ➤ Collectie ➤ Bekendheid ➤ Klantgerichtheid 	<p>Zwakte</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ (Onvoldoende) formatie ➤ Zwakke profilering jeugd en jongeren ➤ “kleinschaligheid” ➤ Deskundigheid digitale bibliotheek / 2.0 ➤ Bibliotheek geen verblijffunctie jeugd/jongeren ➤ Samenwerking v.o. / jongeren ➤ “Alles” willen; geen keuzes ➤ Imago: gesloten , saai
<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Krachtenbundeling in Federatie ➤ Ontwikkelingen bibliotheek 2.0; online dienstverlening ➤ Behoeft v.o. scholen ➤ Aandacht voor mediawijsheid, laaggeletterdheid ➤ Maatschappelijke stage ➤ Aanwezigheid culturele instellingen/klimaat ➤ Recessie ➤ Professionalisering 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Snelle ontwikkeling 2.0 ➤ Bibliotheek Kennemerwaard ➤ Concurrentie jongerenclubs

De bibliotheek Bergen heeft, zoals deze analyse aangeeft, een aantal sterke punten die met name te zien zijn in de meer “traditionele” kernwaarden van de bibliotheek. Hiermee kan de positie van de bibliotheek als zeer stabiel worden beschouwd.

Moeilijker wordt het als het gaat om de ontwikkelingen op digitaal gebied en de mogelijkheden tot samenwerking op regionaal niveau.

De ontwikkelingen van bibliotheek 2.0 moeten gevolgd worden, waartoe overigens in het voorjaar 2009 een eerste stap wordt gemaakt met de cursus 23 dingen.

Samenwerking met Heiloo en Langedijk zal ook een inhoudelijk voordeel moeten brengen. Door het wegvallen van de natuurlijke samenwerking in de regio, kan het opzetten van een gezamenlijke back office in een behoefte voorzien.

Tenslotte liggen er kansen voor de dienstverlening aan jongeren, gezien de behoefte die de scholen uitspreken en de ontwikkelingen in het kader van de maatschappelijke stage. Wel is het noodzakelijk dat voor deze doelgroep specifieke scholing voor de medewerkers wordt georganiseerd en dat de bereidheid er is een goede dienstverlening op te bouwen.

VI Geraadpleegde bronnen

- Educatief beleidsplan; een handreiking. ProBiblio, 2006
- Jaarverslag Bibliotheek Bergen, 2007
- Meerjarenbeleidsplan en meerjarenbegroting Bibliotheek Bergen 2008 – 2011
- Website gemeente Bergen www.bergennh.nl
- www.CPS.nl

Bijlage 1 Collectiegegevens 2008

Collectie	Bergen	Egmond	School	Totaal		Collectie	Uitleningen
Volw fictie	9.101	8.372	5.659	23.132			
Volw. Non-fictie	7.332	5.604	4.217	17.153			
subtotaal					40.285	51,1%	54,6%
Jeugd fictie	8.008	7.864	4.931	20.803			
Jeugd non fictie	3.512	3.759	2.285	9.556			
subtotaal					30.359	38,5%	34,2%
cd/dvd/avm/gespr.boek	4.196	1.691	786	6.673			
subtotaal					6.673	8,5%	4,4%
Diversen/Ts	616	520	343	1.479			
subtotaal					1.479	1,9%	6,8%
Totaal	32.765	27.810	18.221	78.796	78.796	100%	100%
	41,6 %	35,3%	23,1 %	100%			

Bron: Bicat ProBiblio 2009

Toelichting

De verdeling in de collectie over jeugd en volwassen materiaal komt neer op ongeveer 40 % jeugd en 60 % volwassenen. Dit komt overeen met de verhouding in het ledenaantal van de bibliotheek. (Zie bijlage 4)

Bijlage 2 Uitleeningen 2008

	Bergen	Egmond	Schoorl	Totaal		Uitleeningen	Collectie
Volw fictie	53.602	45.022	27.844	126.468			
Volw. Non-fictie	21.632	14.713	9.809	46.154			
subtotaal					172.622	54,6%	51,1%
Jeugd fictie	37.512	29.997	22.009	89.518			
Jeugd non fictie	8.701	6.679	3.437	18.817			
subtotaal					108.335	34,2%	38,5%
cd/dvd/avm/gespr.boe	8.392	4.111	1.339	13.842			
subtotaal					13.842	4,4%	8,5%
Diversen/Ts	8.532	8.042	4.998	21.572			
subtotaal					21.572	6,8%	1,9%
Totaal	138.371	108.564	69.436		316.371	100%	100%
	43,7%	34,3%	22,0%				

Bron: Bicat ProBiblio, 2009

Uit de bovenstaande cijfers blijkt dat ruim 60 % van de uitleeningen het volwassen materiaal betreft.

Geconstateerd kan worden dat het aantal uitleeningen van de jeugd enigszins achter blijft ten opzichte van de omvang van de collectie. Het aantal jeugduitleeningen is in de kern Bergen het laagst met 33,4 %, terwijl Egmond met 33,8 % en Schoorl met 36,6 % scoren.

Bijlage 3

Totaalstaat BES

Verdeling over vestigingen

	Leners	Inwoners	Perc.		Inwoners	Leners	Uitleningen	Collectie	
Bergen	3.996	13.088	30,5%		Bergen	42,2%	46,4%	43,7%	41,6%
Egmond	2.964	11.539	25,7%		Egmond	37,2%	34,4%	34,3%	35,3%
Schoorl	1.660	6.398	25,9%		Schoorl	20,6%	19,3%	22,0%	23,1%
Totaal	8.620	31.025	27,8%		BES	100%	100%	100%	100%

Bijlage 4 Inwoners/leners per doelgroep

Leeftijd	Bergen			Egmond			Schoorl			Totaal	Totaal lid	Perc.	Perc.	Perc.
	inwoners	leners	Perc.	inwoners	leners	Perc.	inwoners	leners	Perc.	inw.	leners		leners	Inwoners
0 - 3	358	45	12,6%	439	34	7,7%	169	17	10,1%	966	96	9,9%	1,1%	3,1%
4 - 12	1.280	935	73,0%	1.184	811	68,5%	643	398	61,9%	3.107	2.144	69,0%	24,9%	10,0%
13 - 17	802	511	63,7%	738	396	53,7%	410	194	47,3%	1.950	1.101	56,5%	12,8%	6,3%
18 - 59	6.035	1.418	23,5%	6.000	1.201	20,0%	3.002	619	20,6%	15.037	3.238	21,5%	37,6%	48,5%
60 - 74	3.013	758	25,2%	2.178	336	15,4%	1.572	318	20,2%	6.763	1.412	20,9%	16,4%	21,8%
75 -	1.600	329	20,6%	1.000	186	18,6%	602	114	18,9%	3.202	629	19,6%	7,3%	10,3%
	13.088	3.996	30,5%	11.539	2.964	25,7%	6.398	1.660	25,9%	31.025	8.620	27,8%	100%	100%

Toelichting

Het is opmerkelijk te constateren hoe groot het aantal volwassenen in de gemeente Bergen is.

De groep Jeugd en jongeren tot 18 jaar maakt 19,4 % van de bevolking uit. Het aantal volwassenen vanaf 18 jaar bedraagt 80,6 %.

Voor het aantal leden van de bibliotheek geldt een andere verdeling.

In de kern Bergen is dit	37,3 % jeugd en jongeren tegenover 62,7 % volwassenen.
In de kern Egmond is de verdeling	41,9 % jeugd en jongeren tegenover 58,1 % volwassenen
In de kern Schoorl is de verdeling	36,7 % jeugd en jongeren tegenover 63,3 % volwassenen.

Totale gemeente Bergen 38,8 % Jeugd en jongeren tegenover 61,2 % boven de 18 jaar

Op grond van deze cijfers is dan ook aan te bevelen zoveel mogelijk de verdeling 40 % – 60 % aan te houden. Deze verhouding is terug te vinden in de collectie en bij de uitleningen. Ook bij de verdeling van de formatie ten behoeve van het doelgroepenbeleid wordt deze verhouding zoveel mogelijk gehanteerd.

Bijlage 5 Resultaten per jaar

Doelgroep	2009	2010	2011
0-3 jaar	Voorlichting ouders NVD voorbereiden	Uitvoering NVD	Uitvoering NVD
	Voorlichtingsmateriaal ontwikkelen	Gerealiseerd	Evaluatie
	Informatie website voor ouders en professionals	Publiceren	Publiceren/vernieuwen
	Start pilot Boekstart /ProBiblio	Voortzetting	Evaluatie
	Klantcontactgesprekken PSZ	Deskundigheidsbevordering Taal/lezen	Evaluatie
	Informeren naar LEA	Deelnemer aan LEA	Bestendigen
	Promotieplan opstellen	Eerste activiteiten	Evaluatie en vervolg
	Stijging leden 1 %	Stijging 2 %	Stijging 3 %
4-12 jaar	P.O.: 50 % klantcontactgesprekken	100 % klantcontactgesprekken	Alle scholen benaderd
	Presentatie jaaraanbod aan docenten	Presentatie aan docenten	Presentatie aan docenten
	Jaaraanbod evalueren	90 % v.d. scholen neemt jaaraanbod af	Alle scholen nemen jaaraanbod af
	Activiteitenplan opzetten om (individuele) kinderen bij de bibliotheek te betrekken	Start eerste activiteiten	Evaluatie eerste activiteiten; vervolg
	Promotieplan opstellen	Eerste activiteiten	Evaluatie en vervolg
	MLP SchoolI gerealiseerd; aanpassing Egmond	Evaluatie alle MLP's / onderzoek	Ev. aanpassing MLP
13-17 jaar	Opstellen beleid jongeren / v.o.		
	Stagebeleid opstellen	Eerste stagiaires volgens beleid	Evaluatie
	4YOU!: onderzoek naar mogelijkheden	Plan van aanpak	Gerealiseerd
		Onderzoeken mogelijkheden: jongeren en digitale bibliotheek	
18 – 59 jaar	Ledenwerfactie en Boekenweekactie	Ledenaantal stabiel	Ledenaantal stabiel
	Leeskring: 1 flexibele 2x p.j.	Onderzoek digitale leeskring	Totaal 30 leeskringen
	HIP: contact historische vereniging	1 gezamenlijke activiteit	Onderzoek realisatie HIP
	Schoorls capitoel: 2 x p.j.	Evaluatie en voortgang	

	Cultureel programma:Egmond Pilot film en boek + evaluatie	Voortgang afhankelijk van evaluatie	2 x per jaar
	Schoorl: min. 3 act. Bergen min.8 act. Egmond min. 4 act.	Schoorl: min. 3 act. Bergen min.8 act. Egmond min. 6 act.	Schoorl: min. 3 act. Bergen min.8 act. Egmond min. 6 act.
		Onderzoek behoefte klant digitale bibliotheek	
60 – 74 jaar	Gebruikers enquête opstellen	Uitvoeren; resultaten bespreken	Dienstverlening aangepast
	Cultureel programma Egmond Pilot film en boek + evaluatie .	Voortgang afhankelijk van evaluatie	2 x per jaar
	Info uurtje: plan van aanpak	Info uurtje Egmond gerealiseerd	Ev. Uitbreiden naar andere vestigingen
	Ledenwerfactie; toename leden 2 %	Toename leden 5 %	Toename leden 8 %
		Plan van aanpak onderzoek leden Egmond	
	Plan van aanpak activiteit grootouders	Eerste activiteit	
		Onderzoek samenwerking digitale partners	
	BAH: 1 promotieactiviteit en 1 activiteit voor vrijwilligers	1 promotieactiviteit 1 activiteit voor vrijwilligers	1 promotieactiviteit 1 activiteit voor vrijwilligers
	Cultureel programma zie boven.		
> 75 jaar	Aanbod zorginstellingen	Evaluatie aanbod	Bijstellen beleid
	Voorlezen / meerijden: verbeteringen in kaart brengen.	Tenminste 4 deelnemers	Tenminste 8 deelnemers
	Seniorenuur: plan van aanpak	In Egmond gerealiseerd	Bij succes uitbreiden naar andere vestigingen
	Ledenwerfactie	Ledenwerfactie	Ledenwerfactie
	Informatieve bijeenkomst voor professionals en vrijwilligers: plan van aanpak	1 activiteit voor alle vestigingen	1 activiteit voor alle vestigingen
		Onderzoek naar mogelijkheden van loket aangepast lezen	